

trationis, vel transitus ab extremo in extremum sine medio. Cum ergo necessarium fuerit aliquod miraculum, credendum est Deum illud elegisse, quod & dignitati mysterii accommodatius esset, & facilius, ut omnia possint optime expediri. Nam (ut docte dixit Cajetanus) hæc secreta miracula, quæ aliena sunt ab omni suspitione maxime decuerunt Christum, etiam in tempore infantiae propter matris obsequium, & ut suavius omnia disponerentur, & citius expedirentur. Addit præterea, & recte, hæc omnia conduxisse ad confirmationem; & augmentum fidei Joseph, qui cum matre adorabat natum mundi Dominum.

Ad XV. Allatis verbis, quæ in revelationibus S. Brigidæ continentur, potius Conclusiones nostræ firmantur, quam impugnantur. Quum enim in prima dicatur: *Cum nasceretur ex me indicibili exultatione, festinantia, clauso virginali utero meo prodibat;* En prima conclusio, & secundæ Conclusionis prima pars comprobata. Et

quando dicitur in secunda: *Peperi, sicut nunc vidisti flexis genibus, orando sola in stabulo;* habetur, quod nulla intervenerit obstetrix. Quando dicitur vero: *Peperi enim cum tanta exultatione, & lætitia anima, quod non sensi aliquod gravamen, quando ipse exibat de corpore meo, nec dolorem aliquem:* En partus Virginis sine dolore, sed potius cum lætitia, & exultatione: & quando dicitur: *Statim involvi cum panniculis mundis, quos diu ante paraveram:* En immunitas a secundinis, & a fœcibus puerperii; aliter enim non dixisset: *Statim involvi;* sed prius ablucere debebat corpusculum natum, & deinde pannis involvere. Quod vero nulla in verbis illis mentio habeatur immunitatis a secundinis, & sordibus, non per hoc fit, quod istæ fuerint in partu illo; tum quia neque affirmantur, neque negantur; tum etiam, quia ex his, quæ dicuntur, clare inferitur, eas omnino abfuisse a partu illo, qui esse nullo modo debebat, nec matris integritatem lædens, nec filii sanctitatem deturpans.

DISSERTATIO CCXVI.

De Nativitate Christi. In quo loco Christus natus fuerit? Quo tempore? Et de Pastoribus, qui ipsum natum adoraverunt.

NOMINE loci, in quo Christus est natus; primo venit Civitas, quæ Christo fuit natale solum; secundo venit domus, ubi Christum Virgo parturii; tertio venit præsepium, in quo puerulus natus reclinatus est. His adduntur & iumenta, quæ dicuntur in stabulo fuisse, & Pastores, qui ad eum adorandum in stabulum convenerunt.

Dicimus I. Civitatem fuisse Bethleem; domum fuisse speluncam, quæ erat in Bethleemi suburbio, aut in agro conjuncto; præsepium vero fuisse simul lateritium, & ligneum.

I. Conclusionis pars probatur ex Scripturis. Matthæi 2. *Cum natus esset Jesus in Bethleem Juda.* Lucæ 2. *Ascendit Joseph a Galilæa de Civitate Nazareth in Civitatem David, que vocatur Bethleem. . . Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies Mariæ, ut pareret. Insuper hoc fuit vaticinium Michæ cap. 5. *Et tu Bethleem**

Ephrata parvulus es in millibus Juda; ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israel. Quod vaticinium Matthæus affert, ut illud adimpletum esse ostendat.

II. Conclusionis pars explicatur, atque probatur; nimirum, quod natus sit Jesus in agro suburbano Bethleemi, non quidem sub dio, sed in spelunca, quæ erat diverforio conjuncta, & terræ, seu saxo excavata, quæ ad bruta animantia recipienda fuerat destinata. Hoc ipsum asserunt Justinus in Dialogo cum Tryphone Judæo, Origenes lib. 1. contra Celsum, Hieronymus epist. 18., Perfonatus Athanasius orat. de nativitate, Damascenus lib. 4. de fide cap. 15. Sane Eusebius lib. 7. de institut. Evangel. cap. 2. asserit; *Agrum juxta Bethleem demonstrari, ubi Virgo in ipso infantem deposuit.* Justinus loc. cit. speluncam scribit juxta Bethleem positam. Burchardus in Descript. Terræ sanctæ par. 1. eam dicit, fuisse juxta muros Civitatis. Hoc ipsum probatur ratione.